

Interjú egy könyvvel – Orcsik Roland: Legalja

Fekete péntek Verssel agyat is vehetek (?): „elejtettem a telefonom / megrepedt a kijelzője / nem tudom bekapcsolni”. Jobb lesz, le

end

ő

olvasóid nem

befolyásolni.

1. Leszel a lírai én
a szer
ződ helyett
hétköznapijairól mesélsz?

Lehunyam szemem. Hallgatása parancs.

...

Jó, hogy most itt ülök egy csónakban, novemberi
hidegben.

...

Hogy most kívülről látom
magamat, tükröződésemet a vízen. Aki hozzád beszél,
e vidéken született, talán ebben a folyóban tanult meg
úszni, persze ez nem biztos, hullámzóak az emlékek.

...

vásároltam egy kiló almát, de
várj, őszinte akart
füst és indulat csapott fel
valaki éjjel betörte az ablak
valaki éjjel betörte az ablak
a rendőrök tőlem kérdezték

...

ölel
kező csend
ek ját
ék

ával indul
reggel a nap
om

...

Már napok óta esik,
álmain pincéjében is visszhangot ver
a csapadék.

Semmi kedvem kimozdulni.
Dezső sem szuttyongat,
kutyagoljunk már,
inkább az ágyon henyél.

A közösségi hálón kurkászok:
valaki ismerősnek jelölt,
gőzöm sincs, kicsoda.
Üzenőfala hír-pozitív.

...

Éjjel valaki betörte a dupla
szárnyú ablakokat.
Véres nyakú balkáni
gerle a szilánkok közt.

...

A rügyező meggyfa alá
temettem az udvarunkban.
Közösen tapossuk keményre
a földet a galamb fölött.

...

Dolgozó szobám ablaka
egy karcsú diófára néz.

...

Korán reggel arra ocsúdok,
bontják az egyik szomszéd házát.

...

Nem mindig fogta föl,
mit kérdezek tőle,
ilyenkor megrázta a fejét,
begubózott, hagyják békén.

...

vagy a vonuló madarakat figyelte,
mintha közējük tartozna.

...

Vonaton utaztam, egyedül. Próbáltalak elképzelni,
megformálni magamban a hangod,
betömni vele a hiányod, ám csak forgácsot gyűjtöttem
össze. Elővettem a mobilomat, lejátszottam a gögicsélésed.

2. A ritkán alkalmazott párhuzam költői eszközöd?

gyerek szülő
jó
példa
néha párhuzam

apa villámlik az ég, nézd csak,
gyalázatot hozok ti reátok,
nincs hangja, hallod, nincs hang,
a mely felejthetetlen.

...

Előpakoltam a tányérokat
a reggelihez, majd bekapcsoltam
a Bartókot. A kicsalt kézmosás után
a gyerekek is végre az asztalhoz ültek.

...

Öröm minden
féle mellé
beszéd nélkül
csupasz öröm
ahogy a nap
paliban a fiam
ujjaival végig
fut a pianínó
billen
tyűin

...

Mitől csendes az óceán,
kérdezte a lányom.
Nem tudom,
még sohasem jártam a partjainál,
válaszoltam.
A tenger sem beszél,
ám attól még nem csendes,
folytatta a lányom
hullámos szöke tincseit pödörve.

...
Lányom egy pillanatra rám tekintett:
de nem unalmas egész nap
csendben maradni?

...
Hatéves lányom egy reklámújságot
lapozgat. Megakad a szeme
a karcsú modelleken.
„Nem bízhatunk bennük”,
mondja, és madarat hajtogat
a tarka lapból.

...
„De, de”,
formáltad az első szavad
Dezső után kapadozva.
Piszkálta a fantáziád
a kutya szőrös teste;
ekkor még nem fedezted fel a sajátod
(a ruganyos bőröd, puha
húsod, szilárd csontozatod
mozgó szerkezetét).
Pici kezeddal gyúrtad
a henger alakú tacsokót.

...
Fogtam a kezed, együtt
lépegettünk a kutya után.

...
Lépni sem lehet a gyerek-
szobában a rumlitól; e nélkül
a káosz nélkül nem is érezném
otthon magam.

...
A szőnyegen feküdtél, aprókat szuszogva ujjaidat a
szádba dugdostad, napok óta kínozott a fogzás. Elővettem
a táskámból a mobilomat, bekapcsoltam a hangrögzítőt,
vártam, hogy gögicsélj. Becéztelek, rám pillantottál, majd
oldalra fordulva belekezdtél a panaszba.

...

Az ágyban a takaró alá
bújtunk, elővetted
a fehér villogót,
a gyenge elemtől úgy pislákol,
mint egy távoli csillag.

**3. Az élet legaljáról már tudok,
eutanázia helyett kellemes élet vár.
Mondj valamit Te is!**

nem
ebben az év
században
szül
ettem
hanem ebben
az évszázadban
hal
ok
meg

...

Dániel szerb, én magyar csoportba jártam. Az
óvodai játszótér kopott traktorgumijaiért verekedett a
két tábor. Dániel egyszer odajött hozzám, barátkozni
akart, kezét nyújtotta, én viszont ököllel az arcára
csaptam. Aztán iskoláskorunkban együtt jártunk
karatéra, meg Tiszára úszni.

...

Megvénült az utcai cseresznyefánk.

...

Hallgatjuk az eutanáziát.

...

Köd borította reggel a várost,
alig láttam az udvart,
csupán néhány vonást
a szürkésfehér vattában.

...

Amikor reggel egy
barátom fölhívott
azt hittem,
álhírrrel ugrat:

„Igen, meghalt”.

...

A gyász lúgos
ma, mint az állat.
Kifakadnak a könnyzacskók,
merül a szív.

...

A fröccsöntött és plüss-
állatok, a leharcolt szuper-
hősök között lapul
a Te ajándékos, egy barna
kartonvár.

...

Az Alsóvárosi temetőben
fekszik egy barátom.

**4. Elárulnál
valamit,
hallja, aki hallja,
hogyan
gondolkodsz a politikáról?**

és megcsalják az én népemet az ő
hazugságaikkal és hízelkedéseikkel holott én
nem küldtem őket

...

Szöges-
drót-
kampány. Szóra-
koztatóháború. Jókedvvel,
bőséggel nem unatkozik
az emberfia.

...

Csak egy újabb nulla a számlán, kurvul az egyház:
bűzlik a friss stadion, mocskos a szent diadal.

*

Csak egy újabb nemzeti öngól fénylik a listán.
Tömjed, tömjed, még! Vissza ne fogd magadat!

...

Gyomorszájon vág az alap-
tónus, az összeomlás-

tudat. Tovább
burjánzik a tünet.

Akkor is, ha parancsolt ország,
ha forog a gyomrom tőle,
ha szöknék, mint a kurva,
tüzes prófécia a kúra.

...

lapít a nemzet: míg csörög a malac-
persely, gond egy szál sem.

...

Nem a sötét, sem a test,
sokkal taszítóbb,
ami fényes nappal zaj-
lik az utca-
fronton egy félig
leszakított plakát,
mintha nemcsak füle,
de nyelve lenne a falnak,
a betonba kövült kiállításnak.

...

Minden utcasarkon
óriásplakát,
rajta vigyorgó pofa:
tök a feje,
gané a veleje.

Hallja, aki hallja:
tele a tököm.

**5. Viszket a múlt
a jövő
fejekben, mell
eken, hátakon, talpakon.
Hogyan?**

A Tisza egy olyan történet, egy olyan kezdet,
amely arról ad hírt, hogy én véget érek, ám a Tisza,
hacsak ki nem szárad, mindaz, ami itt volt és ami itt lesz,...

...

a pusztítás parazitáit átkozva.

...

– mint betonkeverő, zörög
fejemben a kavicsos Ady-mantra.

Valami új, ép-
ülő nemzetre vágyom.

...

Dugulj el, próféta,
ha kedves
a zsiros állás.

(Folytatás a következő számban)

MM II. (2011), olaj, vászon, 70 x 100 cm